

но з Податковим кодексом України[3]. Тобто, податковий кредит в тому розумінні, яким оперує Податковий кодекс України, жодного відношення до стимулювання інноваційної діяльності не має.

Водночас, законопроект щодо встановлення інвестиційного податкового кредиту, який було згадано раніше, має на меті врегулювати підтримку та розвиток інвестиційної та інноваційної діяльності та впровадження підприємствами інновацій, створення прозорого сприятливого інвестиційного клімату в державі, що стане подальшою базою для активізації обміну науковими знаннями та технологіями. Інвестиційний податковий кредит визначається як таке продовження строку сплати податку чи збору, при якому платнику податку за наявності підстав, надається можливість протягом певного терміну і в певних межах зменшувати свої платежі з податку чи збору з наступною поетапною сплатою суми кредиту і нарахованих відсотків. Однією з таких підстав є здійснення платником податку інноваційної діяльності, у тому числі створення нових або вдосконалення існуючих технологій, створення нових видів сировини або матеріалів [5].

Проте, наразі, даний законопроект знаходиться на стадії обговорення у Верховній Раді України вже на протязі двох років і жодних кроків на шляху його прийняття не було зроблено. Як свідчить світовий досвід, податковий кредит у науково-дослідницькій сфері залишає за собою позитивне враження. Тому, враховуючи зарубіжну практику застосування податкових стимулів щодо інноваційної діяльності, вважаємо за доцільне впровадження в податковому законодавстві України такої податкової пільги, як інвестиційний податковий кредит.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ІНШИХ ДЖЕРЕЛ

1. Tax Law Design and Drafting (volume 2; International Monetary Fund: 1998; Victor Thuronyi, ed.) Chapter 23, Income Tax Incentives for Investment. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.imf.org/external/pubs/nft/1998/tlaw/eng/ch23.pdf>
2. Canada Income Tax Act, R.S.C., ch. 1, §127.3,5th supp. 2012. URL: <https://laws-lois.justice.gc.ca/eng/acts/I-3.3/page-134.html#docCont>
3. Податковий кодекс України (зі змін та доп.) № 2755- 17. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 13—17. Ст. 112

4. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 № 40-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 36. Ст. 266.

5. Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо встановлення інвестиційних преференцій у виді інвестиційного податкового кредиту): проект Закону України від 19.08.2016 № 5037 URL доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=59892

6. <http://council.gov.ru/media/files/41d4df1ff0148dce377f.pdf>

ПІДСИСТЕМА ІННОВАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ЯК СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ: ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

Подрез-Ряполова Ірина,

*Україна, Науково-дослідний інститут правового забезпечення
інноваційного розвитку Національної академії правових наук
України, науковий співробітник,
learnwisdom40@gmail.com*

Анотація: Рассматриваются проблемы развития и функционирования инновационной инфраструктуры на региональном уровне. Определяются основные составляющие инновационной инфраструктуры, а так же основные правовые проблемы развития и функционирования инновационной инфраструктуры на региональном уровне. Подчеркивается необходимость усовершенствования институционально-правового обеспечения развития регионов.

Abstract: The problems of the development and functioning of innovative infrastructure at the regional level are considered. The main components of the innovation infrastructure are determined, as well as the main legal problems of development and operation of the regional innovation infrastructure. The need to improve the institutional and legal support of regional development of regions is noted.

Keywords: innovation infrastructure, socio-economic development, regional level, regional differentiation, legal regulation.

В умовах розгорнутого процесу сучасної регіоналізації, підвищення ролі регіонів щодо економічного зростання країни, вимагають правового аналізу та дослідження проблеми інноваційного розвитку економіки. При цьому особлива увага повинна приділятися розвитку інноваційної інфраструктури, зокрема її функціонуванню на регіональному рівні. Важливим актуальним питанням у рамках окресленої проблематики відіграє забезпечення ефективної розбудови інноваційної інфраструктури з врахуванням особливостей соціально-економічного рівню розвитку кожного регіону.

Динамічний інноваційний розвиток регіонів повинен передбачати наявність ефективної інноваційної інфраструктури, яка може сприяти інноваційному розвитку і розвитку зовнішньоекономічних зв'язків, притоку інвестицій в економіку регіонів і інтеграції України в європейські структури.

Визначення складових інноваційної інфраструктури містить Концепція розвитку національної інноваційної системи, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17.06. 2009 р. N 680-р [1], згідно з нормами якої національна інноваційна система включає підсистему інноваційної інфраструктури, що складається з виробничо-технологічної, фінансової, інформаційно-аналітичної та експертно-консалтингової складової, а також з технополісів, технологічних та наукових парків, інноваційних центрів та центрів трансферу технологій, бізнес-інкубаторів та інноваційних структур інших типів; інформаційних мереж науково-технічної інформації, експертно-консалтингових та інжинірингових фірм, інституційних державних та приватних інвесторів. Також в Концепції відмічається, що однією з причин зниження рівню технологічного та інноваційного потенціалу національної економіки є нерозвинута інноваційна інфраструктура та визначаються основні завдання розвитку національної інноваційної системи та шляхи їх вирішення у напрямі розвитку інноваційної інфраструктури, так, основними завданнями є: 1) забезпечення розвитку системи фінансово-кредитної підтримки реалізації конкурентоспроможних науково-технічних та інноваційних програм і проєктів; 2) забезпечення розвитку виробничо-технологічної інноваційної інфраструктури; 3) забезпечення розвитку ефективної інформацій-

но-аналітичної та експертно-консалтингової інфраструктури інноваційної діяльності; 4) створення умов для трансферу технологій та підвищення ефективності охорони прав інтелектуальної власності. На даний час причини зниження рівню технологічного та інноваційного потенціалу національної економіки залишаються актуальними та потребують вирішення і подальшого поглиблення з урахуванням специфічних особливостей сучасного стану функціонування інноваційної інфраструктури.

Слід визначити, що розвиток інноваційної інфраструктури в регіонах здійснюється з певними особливостями, при наявності диференціації регіонів за рівнем соціально-економічного розвитку, що обумовлює різні можливості для функціонування інноваційної системи, відсутність комплексного підходу до організації діяльності інфраструктури на рівні державної влади.

Так, наведені в роботі А. Р. Стояновського результати аналізу діяльності інноваційних структур вказують на неоднорідний рівень їх розвитку за регіонами України, з переважним скупченням інноваційних структур в місцях централізації фінансових ресурсів (найперше бюджетних) – у столиці та обласних центрах, а також в місцях функціонування потужних промислових комплексів: у Дніпропетровську, Донецьку та Харківській області, м. Києві [2, с. 379].

В сучасних умовах в Україні існує суттєва диференціація рівня інноваційного забезпечення конкурентоспроможності регіонів, тобто не всі регіони мають можливість для залучення у свою економіку інноваційних ресурсів. З огляду на це потрібно на державному рівні реалізовувати заходи для посилення інноваційного забезпечення й у цілому підвищення рівня конкурентоспроможності частини регіонів [3, с. 151].

Для забезпечення сталої динаміки інноваційного потенціалу регіонів України важливою правовою проблемою також є недостатня нормативно-правова урегульованість питань розвитку інноваційної інфраструктури регіону та недосконале інституційно-правове забезпечення регіонального розвитку. Тобто, створення і функціонування розвинутої інноваційної інфраструктури на регіональному рівні вимагає вдосконалення інституційно-правового забезпечення регіо-

нального розвитку, що передбачає існування ефективного механізму правового регулювання та прийняття відповідних нормативних рішень в тому числі і на регіональному рівні. Гарантом сталого розвитку регіонів країни та стимулювання розвитку їх інноваційного потенціалу має бути розробка нової методології щодо забезпечення належного формування цього потенціалу з урахуванням індивідуальних особливостей розвитку регіонів на сучасному етапі, створення типової для всіх регіонів та адміністративно-територіальних одиниць системи суб'єктів інноваційної інфраструктури.

Вирішення визначених проблем можливо шляхом вдосконалення інституційно-правового забезпечення регіонального розвитку та забезпечення рівних можливостей для кожного регіону з обов'язковим урахуванням певного потенціалу. Для створення та розвитку місцевих інноваційних інститутів необхідна участь у цьому процесі регіональних органів влади, а також активна діяльність регіональних та місцевих органів влади щодо стимулювання побудови інституційних засад становлення інноваційного потенціалу в регіоні. При цьому, всі засоби стимулювання процесів формування інноваційного потенціалу регіонів повинні враховувати індивідуальні особливості розвитку регіонів, з обов'язковою розробкою диференційованих підходів до інноваційної підтримки їх розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ІНШИХ ДЖЕРЕЛ

1. Концепція розвитку національної інноваційної системи: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.06.2009 р. № 680-р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/680-2009-%D1%80>
2. Стояновський А. Р. Розвиток інноваційної інфраструктури по регіонах України. URL: http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/13977/1/55_373-380_Vis_727_Menegment.pdf
3. Комірна В. В. Диверсифікація інноваційно-інвестиційної діяльності регіонів як ключовий елемент соціально-економічного розвитку просторових систем. *Економічні інновації*. 2015. Вип. 59. С. 150–164. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecinn_2015_59_20

ЛІЦЕНЗУВАННЯ ЯК ЗАСІБ ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ПРАВІ ЄС, ЛАТВІ ТА УКРАЇНИ

Семенова Марина,

Україна, НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України, ПП «Юридична фірма «Семенова и Партнери», науковий співробітник, керуючий партнер, кандидат юридичних наук, м. Харків, Україна, ORCID 0000-0002-2216-4343

Аннотация: Доклад посвящен исследованию общих вопросов лицензирования как способа хозяйственно-правового регулирования туристической деятельности в Украине и лицензирования деятельности туроператора и турагента в праве ЕС, Латвии и Украины.

Abstract: The report is devoted to the research of general issues of licensing as a way of economic and legal regulation of tourism activities in Ukraine and licensing the activities of a tour operator and a travel agent in the law of the EU, Latvia and Ukraine.

Key words: tourism, license, travel undertaking, travel agent, tourist service

Туризм – це сектор економіки, який в сучасних умовах розвитку заслуговує на найбільшу увагу в Україні. Нажаль, Україна не використовує свій туристичний потенціал в повному обсязі і розвиток туристичної галузі в Україні гальмується багатьма чинниками, одними з яких є недосконалість законодавства в цій сфері, та недостатня ефективність механізмів як державного, так і господарсько-правового регулювання цієї галузі.

Центральне місце серед засобів господарсько-правового регулювання туристичної діяльності займає ліцензування. У наукових дослідженнях ліцензуванню, як одному із засобів державного регулювання господарської діяльності, зокрема і у галузі туризму, приділяється значна увага. Аналіз досліджень таких науковців як А. І. Шпомер [10, с. 35–36], В. В. Туманов [11], Е. Е. Бекірова [12, с. 49], Н. О. Бедрок [13, с. 12] можна зробити висновок, що ліцензування є одним із засобів господарсько-правового регулювання до-